

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 112/2013-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. februára 2013 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti L. a. s., B., zastúpenej F., s. r. o., B., konajúca prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. B. F., vedené pod sp. zn. Rvp 10215/2013, sp. zn. Rvp 10216/2013, sp. zn. Rvp 10217/2013, sp. zn. Rvp 10218/2013 a sp. zn. Rvp 10219/2013 vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Okresného súdu Bratislava I č. k. 26 C 124/2010-182, č. k. 7 C 127/2010-297, č. k. 7 C 126/2010-231, č. k. 7 C 125/2010-282 a č. k. 18 C 66/2010-205 z 10. januára 2013 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti L. a. s., vedené pod sp. zn. Rvp 10215/2013, sp. zn. Rvp 10216/2013, sp. zn. Rvp 10217/2013, sp. zn. Rvp 10218/2013 a sp. zn. Rvp 10219/2013 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 10215/2013.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti L. a. s., o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 11. februára 2013 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti L. a. s., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej F., s. r. o., B., konajúca prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. B. F., vedené pod sp. zn. Rvp 10215/2013, sp. zn. Rvp 10216/2013, sp. zn. Rvp 10217/2013, sp. zn. Rvp 10218/2013 a sp. zn. Rvp 10219/2013 vo veci namietaného porušenia jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 26 C 124/2010-182, č. k. 7 C 127/2010-297, č. k. 7 C 126/2010-231, č. k. 7 C 125/2010-282 a č. k. 18 C 66/2010-205 z 10. januára 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenia“).

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka je v postavení žalobkyne v konaniach vedených okresným súdom pod sp. zn. 26 C 124/2010, sp. zn. 7 C 127/2010, sp. zn. 7 C 126/2010, sp. zn. 7 C 125/2010 a sp. zn. 18 C 66/2010, pričom jej žaloby smerujú proti Slovenskej republike (ďalej len „žalovaná“), v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. V označených konaniach sa sťažovateľka domáha náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu.

Napadnutými uzneseniami okresného súdu bola sťažovateľke uložená povinnosť zložiť preddavky na trovy konania v sume 1 671 739 € (vo veci vedenej pod sp. zn. 26 C 124/2010), v sume 668 652,50 € (vo veci vedenej pod sp. zn. 7 C 127/2010), v sume 847 275 € (vo veci vedenej pod sp. zn. 7 C 126/2010), v sume 2 040 820 € (vo veci vedenej pod sp. zn. 7 C 125/2010), a to do 60 dní od právoplatnosti napadnutých uznesení a v sume

5 435,16 € (vo veci vedenej pod sp. zn. 18 C 66/2010) do 30 dní od právoplatnosti napadnutého uznesenia.

Podľa názoru sťažovateľky napadnuté uznesenia okresného súdu z ústavného hľadiska neobstoja, pretože sú v rozpore s ustanovením § 141a ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ďalej so zámerom zákonodarcu v súvislosti s týmto ustanovením, taktiež s ustanovením § 4 ods. 1 písm. k) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) a napokon aj so zásadou rovnosti účastníkov konania. Výrok v napadnutých uzneseniach je podľa sťažovateľky založený na nesprávnom právnom posúdení veci, keďže okresný súd na zistený skutkový stav aplikoval síce správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval.

Podľa sťažovateľky interpretácia ustanovenia § 141a ods. 1 OSP založená na premise, že súd je vždy povinný uložiť navrhovateľovi povinnosť zložiť preddavok na trovy konania, ak to navrhne odporca a ak je v konaní uplatňované právo na zaplatenie peňažnej sumy, pričom u navrhovateľa nie sú splnené predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu, je nesprávna.

Sťažovateľka v sťažnostiach okrem iného uvádza:

«Pri rozhodovaní súdu o návrhu odporcu na zloženie preddavku na trovy konania nie je totiž právne bezvýznamné, kto je odporcom. Ak je odporcom subjekt, ktorého majetkové pomery ako dlžníka nemožno usporiadať podľa osobitného predpisu o konkurznom konaní..., je vylúčené, aby bola navrhovateľovi uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy konania. Bráni tomu ústavne súladná interpretácia ustanovenia § 141a OSP.

Podľa ustanovenia § 141a ods. 1 veta štvrtá OSP cit.: „Ak navrhovateľ preddavok na trovy konania v určenej lehote nezloží a odporca, ktorý má povinnosť zložiť preddavok, ho zložil, súd konanie v lehote 15 dní od uplynutia lehoty na zloženie preddavku na trovy konania zastaví.“ Platí teda, že súd môže pre nezloženie preddavku na trovy konania konanie zastaviť len vtedy, ak kumulatívne nastanú nasledovné právne skutočnosti:

- navrhovateľ preddavok na trovy konania v súdom určenej lehote nezložil;

- odporca, ktorý má povinnosť zložiť preddavok, ho zložil;

Právne nie je možné, aby súd pre nezloženie preddavku na trovy konania konanie zastavil vtedy, ak:

- navrhovateľ preddavok na trovy konania v súdom určenej lehote nezložil;

- odporca, ktorý nemá povinnosť zložiť preddavok, ho nezložil;

a ani v prípade, že

- navrhovateľ preddavok na trovy konania v súdom určenej lehote nezložil;

- odporca, ktorý nemá povinnosť zložiť preddavok, ho zložil.

Právna úprava reflektuje vôľu zákonodarcu zachovávať zásady spravodlivého súdneho konania aj v prípade rozhodovania o návrhu odporcu podľa ustanovenia § 141a OSP. Bolo by totiž porušením zásady rovnosti účastníkov konania, ak by súd legálne mohol na návrh vecne oslobodenej žalovanej strany, ktorá má evidentný záujem na tom, aby konanie pred súdom neprebiehalo, disproporcionálne zaťažiť žalobcu povinnosťou uhradiť bez existencie racionálneho dôvodu vysokú finančnú sumu a previazat' splnenie tejto povinnosti s udelením sankcie v podobe zastavenia konania. Obiter dictum, ak by žalovaný, ktorého majetkové pomery ako dlžníka nemožno usporiadať podľa osobitného predpisu o konkurznom konaní (v okolnosti daného prípadu Slovenská republika) mohol svojím úkonom vytvoriť iracionálnu prekážku, ktorá by spôsobila zastavenie konania (t. j. podať bez odôvodnenia návrh na zloženie preddavku na trovy konania), a súd by o takom návrhu rozhodol uložením povinnosti preddavok zložiť, došlo by k porušeniu základného práva žalobcu na súdnu ochranu, osobitne práva na prístup k súdu, ktoré je jeho imanentnou súčasťou.

Súd môže uložiť žalobcovi povinnosť zložiť preddavok na trovy konania podľa ustanovenia § 141a ods. 1 OSP len vtedy, ak o takejto povinnosti rozhoduje na návrh žalovaného, ktorý má, resp. v prípade pozitívneho rozhodnutia bude mať, povinnosť zložiť preddavok na trovy konania v rovnakej výške ako žalobca. V prípade, ak návrh na zloženie preddavku podal žalovaný, ktorý nemá povinnosť, resp. v prípade pozitívneho rozhodnutia súdu nebude mať povinnosť zložiť preddavok na trovy konania v rovnakej výške ako žalobca, pretože jeho majetkové pomery ako dlžníka nemožno usporiadať podľa osobitného

predpisu o konkurznom konaní, musí súd takýto návrh zamietnuť a to s poukazom na ústavne súladnú interpretáciu ust. § 141a ods. 1 OSP.

Uloženie povinnosti žalobcovi zložiť preddavok na trovy konania tam, kde je žalovaný od takejto povinnosti vecne oslobodený, postráda akýkoľvek zmysel, pretože aj keď žalobca zaťažený povinnosťou preddavok nezloží, konanie nemožno zastaviť.»

Sťažovateľka upozorňuje na to, že okresný súd si túto jej argumentáciu osvojil v skutkovo a právne podobných konaniach, v ktorých vystupujú tí istí účastníci a kde sa rozhodovalo o totožných návrhoch žalovanej na uloženie povinnosti zložiť preddavok na trovy konania. V týchto prípadoch bol ale návrh žalovanej zamietnutý (napr. uznesenia okresného súdu č. k. 16 C 162/2011-161 z 21. marca 2012 a č. k. 16 C 163/2011-161 z 21. marca 2012).

Sťažovateľka ďalej zdôrazňuje, že je v konaní vedenom okresným súdom vecne oslobodená od platenia súdnych poplatkov v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch. Vecné oslobodenie od súdnych poplatkov sa vzťahuje na celé konanie, a preto nie je dôvod, aby bola sťažovateľka posudzovaná z pohľadu splnenia predpokladov na oslobodenie od súdnych poplatkov. Tam, kde zákon presne ustanoví, že navrhovateľ je oslobodený od platenia súdneho poplatku v konaní, v ktorom sa domáha náhrady škody v súvislosti s nesprávnym úradným postupom, je „bizarne“, aby mu zároveň ustanovil povinnosť zložiť preddavok na trovy konania bez toho, aby takúto povinnosť mal aj odporca.

Sťažovateľka ďalej namieta, že okresný súd ignoroval formálnu podmienku § 141a ods. 1 OSP, podľa ktorej je možné rozhodovať o uložení povinnosti zložiť preddavok len vtedy, ak sa uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy prevyšujúcej 400-násobok životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, ako aj pravidlo obsiahnuté v § 141a ods. 2 OSP, podľa ktorého výška preddavku je 5 % z peňažnej sumy uplatňovanej navrhovateľom, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. V posudzovaných prípadoch je podľa sťažovateľky zjavné, že ňou uplatňovaná istina neprevyšuje 400-násobok životného

minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu a požadovaná suma preddavku prevyšuje 5 % uplatňovanej istiny.

Napokon sťažovateľka zdôrazňuje, že návrh žalovanej neobsahoval žiadne odôvodnenie účelu, na ktorý by mal byť zložený preddavok použitý. Súd sa účelnosťou a dôvodmi vôbec nezaoberal. Pritom je zřejmé, že zloženie tak enormne vysokej sumy nemôže slúžiť racionálnemu cieľu. V tomto type konania objektívne nemôžu vzniknúť také trovy, ktoré by mali byť kryté tak enormne vysokou sumou preddavku. Účel návrhu je preto podľa sťažovateľky viac než zřejmý; ide o to, aby bola postavená do bezvýhodiskovej situácie tak, aby rezignovala na uplatňovanie svojich legitímnych práv a prestala žiadať od žalovanej náhradu škody a nemajetkovej ujmy.

V súvislosti s rozhodovacou činnosťou ústavného súdu sťažovateľka upriamuje pozornosť na vec vedenú pod sp. zn. I. ÚS 112/2012, v rámci ktorej sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že Okresný súd Poprad svojim uznesením uložil sťažovateľovi povinnosť zložiť preddavok na trovy konania vo výške 792 850 €. Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 112/2012 zo 7. marca 2012 prijal sťažnosť na ďalšie konanie a zároveň odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia Okresného súdu Poprad a neskôr „*nálezom I. ÚS 112/2012-30 rozhodol, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý súdny proces bolo porušené postupom a uznesením Okresného súdu Poprad č. k. 13 C 270/08-938 z 9. januára 2012, t. j. vydaním uznesenia o povinnosti zložiť preddavok na trovy súdneho konania. ...*

Z uvedeného sa javí, že v právne zhodných veciach, kde nevystupuje ako sťažovateľ L. a. s. sa Ústavný súd SR bude meritórne zaoberať sťažnosťou a prijme ju na ďalšie konanie a dokonca konštatuje porušenie základných práv sťažovateľa, avšak vo veciach, v ktorých vystupuje ako sťažovateľ L. a. s. sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú. ...

Spomenutý postup Ústavného súdu SR a protichodné rozhodnutia v právne zhodných veciach svedčia o nekonzistentnom rozhodovaní Ústavného súdu SR. Taký postup prispieva k porušovaniu základných práv a právnej neistote.“

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnostiach rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie ňou označených článkov ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami okresného súdu, zruší napadnuté uznesenia a veci vráti na ďalšie konanie. Požaduje tiež priznanie finančného zadost'učinenia v sume 500 €, ako aj úhradu trov konania.

Z uznesenia okresného súdu č. k. 26 C 124/2010-182 z 10. januára 2013 vyplýva, že ním bola sťažovateľke uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy konania vo výške 1 671 739 € na účet okresného súdu do 60 dní od právoplatnosti napadnutého uznesenia. Sťažovateľka sa domáha proti žalovanej zaplata sumy 33 434 780,80 € ako náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Trenčín, pretože „*odmietol prijať podania navrhovateľa doručené súdu dňa 24. 7. 2006 urobené elektronickými prostriedkami*“ a žalovaná podaním doručeným okresnému súdu navrhla, aby okresný súd vyzval sťažovateľku na zloženie preddavku na trovy konania vo výške určenej podľa § 141a ods. 2 OSP. Okresný súd 17. januára 2012 vyzval sťažovateľku na preukázanie majetkových pomerov a doručenie tlačiva na dokladovanie pomerov účastníka konania požadujúceho priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov v lehote 15 dní. Sťažovateľka v odpovedi na výzvu doručenej okresnému súdu 15. februára 2012 uviedla, že v napadnutom konaní je vecne oslobodená od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch. Vecné oslobodenie sa podľa sťažovateľky vzťahuje na celé konanie, a preto nie je dôvod, aby bola sťažovateľka posudzovaná z pohľadu splnenia predpokladov na oslobodenie od súdnych poplatkov. Sťažovateľka argumentovala ďalej tým, že žalovaná neuviedla žiadne dôvody na podanie návrhu na zloženie preddavku. Je tiež toho názoru, že v konaní neboli a ani nebudú vykonávané také dôkazy, ktoré by vyvolali potrebu úhrady na strane štátu, a preto zloženie preddavku na trovy konania považuje za účelové obmedzovanie jej práva na prístup k súdu a na súdnu ochranu.

Z uznesenia okresného súdu č. k. 7 C 127/2010-297 z 10. januára 2013 vyplýva, že ním bola sťažovateľke uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy konania vo výške 668 652,50 € na účet okresného súdu do 60 dní od právoplatnosti napadnutého uznesenia.

Sťažovateľka sa domáha proti žalovanej zaplata sumy 13 373 049,78 € ako náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Humenné, pretože „*odmietol prijať podania navrhovateľa doručené súdu dňa 24. 7. 2006 urobené elektronickými prostriedkami*“ a žalovaná podaním doručeným okresnému súdu navrhla, aby okresný súd vyzval sťažovateľku na zloženie preddavku na trovy konania vo výške určenej podľa § 141a ods. 2 OSP. Okresný súd 19. januára 2012 vyzval sťažovateľku na preukázanie majetkových pomerov a doručenie tlačiva na dokladovanie pomerov účastníka konania požadujúceho priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov v lehote 15 dní. Sťažovateľka v odpovedi na výzvu doručenej okresnému súdu 15. februára 2012 uviedla, že v napadnutom konaní je vecne oslobodená od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch. Vecné oslobodenie sa podľa sťažovateľky vzťahuje na celé konanie, a preto nie je dôvod, aby bola sťažovateľka posudzovaná z pohľadu splnenia predpokladov na oslobodenie od súdnych poplatkov. Sťažovateľka argumentovala ďalej tým, že žalovaná neuviedla žiadne dôvody na podanie návrhu na zloženie preddavku. Je tiež toho názoru, že v konaní neboli a ani nebudú vykonávané také dôkazy, ktoré by vyvolali potrebu úhrady na strane štátu, a preto zloženie preddavku na trovy konania považuje za účelové obmedzovanie jej práva na prístup k súdu a na súdnu ochranu.

Z uznesenia okresného súdu č. k. 7 C 126/2010-231 z 10. januára 2013 vyplýva, že ním bola sťažovateľke uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy konania vo výške 847 275 € na účet okresného súdu do 60 dní od právoplatnosti napadnutého uznesenia. Sťažovateľka sa domáha proti žalovanej zaplata sumy 16 945 556,78 € ako náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Zvolen, pretože „*odmietol prijať podania navrhovateľa doručené súdu dňa 24. 7. 2006 urobené elektronickými prostriedkami*“ a žalovaná podaním doručeným okresnému súdu navrhla, aby okresný súd vyzval sťažovateľku na zloženie preddavku na trovy konania vo výške určenej podľa § 141a ods. 2 OSP. Okresný súd 19. januára 2012 vyzval sťažovateľku na preukázanie majetkových pomerov a doručenie tlačiva na dokladovanie pomerov účastníka konania požadujúceho priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov v lehote 15 dní. Sťažovateľka v odpovedi na výzvu doručenej okresnému súdu 15. februára

2012 uviedla, že v napadnutom konaní je vecne oslobodená od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch. Vecné oslobodenie sa podľa sťažovateľky vzťahuje na celé konanie, a preto nie je dôvod, aby bola sťažovateľka posudzovaná z pohľadu splnenia predpokladov na oslobodenie od súdnych poplatkov. Sťažovateľka argumentovala ďalej tým, že žalovaná neuviedla žiadne dôvody na podanie návrhu na zloženie preddavku. Je tiež toho názoru, že v konaní neboli a ani nebudú vykonávané také dôkazy, ktoré by vyvolali potrebu úhrady na strane štátu, a preto zloženie preddavku na trovy konania považuje za účelové obmedzovanie jej práva na prístup k súdu a na súdnu ochranu.

Z uznesenia okresného súdu č. k. 7 C 125/2010-282 z 10. januára 2013 vyplýva, že ním bola sťažovateľke uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy konania vo výške 2 040 820 € na účet okresného súdu do 60 dní od právoplatnosti napadnutého uznesenia. Sťažovateľka sa domáha proti žalovanej zaplata sumy 40 816 844,99 € ako náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Zvolen, pretože *„odmietol prijať podania navrhovateľa doručené súdu dňa 24. 7. 2006 urobené elektronickými prostriedkami“* a žalovaná podaním doručeným okresnému súdu navrhla, aby okresný súd vyzval sťažovateľku na zloženie preddavku na trovy konania vo výške určenej podľa § 141a ods. 2 OSP. Okresný súd 19. januára 2012 vyzval sťažovateľku na preukázanie majetkových pomerov a doručenie tlačiva na dokladovanie pomerov účastníka konania požadujúceho priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov v lehote 15 dní. Sťažovateľka v odpovedi na výzvu doručenej okresnému súdu 15. februára 2012 uviedla, že v napadnutom konaní je vecne oslobodená od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch. Vecné oslobodenie sa podľa sťažovateľky vzťahuje na celé konanie, a preto nie je dôvod, aby bola sťažovateľka posudzovaná z pohľadu splnenia predpokladov na oslobodenie od súdnych poplatkov. Sťažovateľka argumentovala ďalej tým, že žalovaná neuviedla žiadne dôvody na podanie návrhu na zloženie preddavku. Je tiež toho názoru, že v konaní neboli a ani nebudú vykonávané také dôkazy, ktoré by vyvolali potrebu úhrady na strane štátu, a preto zloženie preddavku na trovy konania považuje za účelové obmedzovanie jej práva na prístup k súdu a na súdnu ochranu.

Z uznesenia okresného súdu č. k. 18 C 66/2010-205 z 10. januára 2013 vyplýva, že ním bola sťažovateľke uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy konania vo výške 5 435,16 € na účet okresného súdu do 30 dní od právoplatnosti napadnutého uznesenia. Sťažovateľka sa domáha proti žalovanej zaplata sumy 108 703,28 € ako náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Svidník „*v podobe neprijatia návrhov navrhovateľa na začatie občianskeho súdneho konania zo dňa 24. 7. 2006, urobených elektronickou formou*“ a žalovaná podaním doručeným okresnému súdu navrhla, aby okresný súd vyzval sťažovateľku na zloženie preddavku na trovy konania vo výške určenej podľa § 141a ods. 2 OSP. Okresný súd 8. marca 2012 a opätovne 15. mája 2012 vyzval sťažovateľku na preukázanie majetkových pomerov a doručenie tlačiva na dokladovanie pomerov účastníka konania požadujúceho priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Sťažovateľka na výzvy okresného súdu do dňa vydania rozhodnutia nijakým spôsobom nereagovala, z čoho okresný súd „*nemal na základe čoho dospieť k tomu, že by navrhovateľ splňal predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu*“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na

prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

V zmysle § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 10215/2013, sp. zn. Rvp 10216/2013, sp. zn. Rvp 10217/2013, sp. zn. Rvp 10218/2013 a sp. zn. Rvp 10219/2013 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností, ako aj vzhľadom na totožnosť v osobe sťažovateľky a okresného súdu, proti ktorému sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd o spojení sťažností na spoločné konanie tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu v napadnutých konaniach

Zo sťažností možno vyvodit', že ich podstatou je námietka sťažovateľky, podľa ktorej napadnutými uzneseniami okresného súdu došlo k neprípustnému zásahu do jej základného práva na súdnu ochranu, a to konkrétne do jej práva na prístup k súdu, keďže v zmysle § 141a ods. 1 poslednej vety OSP ak navrhovateľ preddavok v určenej lehote nezloží a odporca, ktorý má povinnosť zložiť preddavok, ho zložil, súd konanie v lehote 15 dní od uplynutia lehoty na zloženie preddavku zastaví.

Podľa názoru ústavného súdu je v posudzovanom prípade už na prvý pohľad zrejmé, že napadnutými uzneseniami okresného súdu k neprípustnému zásahu do označeného základného práva dôjsť nemohlo. Samotné vydanie napadnutých uznesení, ale ani nadobudnutie právoplatnosti týchto uznesení nemá totiž bez ďalšieho za následok stratu prístupu k súdu pre sťažovateľku. K dôsledkom, na ktoré sťažovateľka v sťažnostiach poukazuje, by totiž mohlo dôjsť až prípadným vydaním uznesenia o zastavení konania v zmysle už citovaného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (obdobne pozri napr. II. ÚS 129/2012, II. ÚS 135/2012).

Na rozdiel od uznesenia o povinnosti zložiť preddavok v zmysle § 141a ods. 1 poslednej vety OSP proti uzneseniu o zastavení konania je prípustné odvolanie a vo vzťahu proti prípadnému nepriaznivému potvrdzujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu prichádza do úvahy aj podanie dovolania, a to s prihliadnutím na dôvod uvedený § 237 písm. f) OSP. Tak v rámci odvolacieho konania, ako aj v rámci dovolacieho konania proti prípadnému uzneseniu okresného súdu o zastavení konania bude mať sťažovateľka možnosť uplatňovať všetky tie zásadné námietky, ktoré sú obsahom sťažností podaných ústavnému súdu. Všeobecné súdy preto v takomto prípade budú mať možnosť skúmať, či prípadné zastavenie konania pre nezaplatenie preddavku na trovy konania je v danom prípade zlučiteľné s tými právami, porušenie ktorých sťažovateľka týmito sťažnosťami namieta. Za týchto okolností ústavný súd považuje podanie sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy za predčasné, keďže sťažovateľka bude mať v ďalšom priebehu napadnutých konaní k dispozícii účinné právne prostriedky na ochranu svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosti sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietol ako neprípustné.

Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia považoval ústavný súd za potrebné vyjadriť sa aj k námietke nekonzistentnosti jeho rozhodovacej činnosti v obdobných či rovnakých prípadoch. Sťažovateľka v tejto súvislosti s poukazom na nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 112/2012 zo 6. júna 2012 uvádza, že ústavný súd sa „*v právne zhodných veciach, kde nevystupuje ako sťažovateľ L. a. s.*“ sťažnosťou meritórne zaoberá, sťažnosť prijme na ďalšie konanie a „*dokonca konštatuje porušenie základných práv sťažovateľa, avšak vo veciach, v ktorých vystupuje ako sťažovateľ L. a. s. sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú*“. V súvislosti s uvedeným ústavný súd nemá síce dôvod spochybňovať sťažovateľkou tvrdenú skutočnosť, že v obdobnej právnej veci nálezom sp. zn. I. ÚS 112/2012 zo 6. júna 2012 vyslovil porušenie práv podľa ústavy a dohovoru, ku ktorým malo dôjsť uznesením Okresného súdu Poprad č. k. 13 C 270/08-938 z 9. januára 2012, ktorým bola účastníkovi konania uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy konania, avšak zároveň zdôrazňuje, že s prihliadnutím na ďalšiu rozhodovaciu činnosť ústavného súdu (II. ÚS 129/2012, II. ÚS 130/2012, II. ÚS 131/2012, II. ÚS 132/2012, II. ÚS 133/2012, II. ÚS 134/2012, II. ÚS 135/2012 zo 16. mája 2012) išlo o ojedinelý (menšinový) názor jedného zo senátov ústavného súdu, ktorého ojedinelosť preukazuje aj uznesenie toho istého senátu (I. ÚS), ktorý v obdobnej veci (nie vo veci sťažovateľky, pozn.) uznesením sp. zn. I. ÚS 440/2012 z 3. októbra 2012 (teda po vydaní uznesenia sp. zn. I. ÚS 112/2012) sťažnosť už meritórne neposudzoval, ale ju odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pretože sťažnosti boli odmietnuté, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. februára 2013